

שחר אור גבע

"המשק המשפחתי יצטרך להחליט כיצד הוא משמר את עצמו"

השנה החולפת היתה ללא ספק מהסוערות והמורכבות שידע הענף. מהפגנות סוערות, דרך משברים כלכליים, קיץ קשה מחירי הסחורות ועד החשש מפני העתיד לבוא. שחר אור גבע, כלכלן התאחדות מגדלי הבקר, מנסה לסכם עבורנו את 2015 ומביט בתקווה לשנה שהחלה. אור גבע "חלוקת המכסות השנה תיתן עדיפות למגדלים קטנים" •

סכם את שנת 2015, ההצלחות, הכישלונות?

"מבחינת הרפת הישראלית היתה שנה לא פשוטה, מחירי הסחורות יורדים בעולם, זה אמנם מוריד את מחיר המזון אבל יחד איתו את מחיר המטרה. בנוסף למחירי הסחורות, מדיניות התכנון היתה מצמצמת כתוצאה מהעודפים הגדולים של השנה שעברה ובנוסף הקיץ היה קשה מהרגיל, אנחנו עדיין נמצאים בפער של 2 ליטר בנתוני החלב היומי ביחס לאשתקד.

מבחינת ההצלחות חשוב לציין את חוק ההסדרים ואת היעדרותנו ממנו, יש לציין כי החוק הוא לשנתיים כלומר 2015 ו-2016, לקראת סוף 2016 נצטרך לשוב ולפעול על מנת שלא להופיע גם בחוק הבא, הצלחה נוספת היא ההסכמה הגורפת שהשיגו המגדלים בוועדת התכנון במועצת החלב בקשר למדיניות התכנון לשנה הבאה. אנשי המקצוע בהתאחדות שכנעו את המחלבות ואת אנשי המקצוע במועצה כי יש לנקוט במדיניות מרחיבה לשנה הבאה ובכלל זה תוספת למכסה".

שוק המזונות, מה נראה בשנה הקרובה, לאן לדעתך השוק הולך?

"קיימת אי ודאות לגבי מחירי הסחורות, המגמה היא עליית מחירים אולם בטווח הקצר אנו רואים תנודתיות גדולה שלא צפויה להיפסק, עליית הריבית בארה"ב מחד ומצד שני ירידות חזקות במחירי הנפט, מפעילים וקטורים שונים על מחירי הסחורות, בנוסף משבר גיאופוליטי עם רוסיה וכל זאת מבלי שנכנסו בכלל לסיכוני מזג אוויר כמו שרב וקרה. בקיצור התשובה המלומדת ביותר היא שלא ניתן לדעת וכדאי

ענף החלב חזק ויידע להתמודד עם כל אתגר. אור גבע

ענף חזק ויציב

מתווה לוקר הסתיימו כידוע אולם מתווה ההתייעלות ילווה אותנו עד שנת 2017. במהלך שנת 2016 יעשה סקר מחיר מטרה שיתפרסם וייהפך לאפקטיבי בשנת 2017. מצב הרפתות הקטנות קשה בעיקר לאור אי היציבות הן במחירי הסחורות והן מבחינת תנובת הפרות - לצערי אין לי בשורות טובות לטווח הקצר

להתכונן כמה שאפשר לתרחישי קיצון זמניים (עלייה חדה או ירידה חדה במחיר)

מתווה לוקר ומצב הרפתות מתחת ל-700 אלף ליטר לשנה?

"חלוקת המכסות השנה תיתן עדיפות למגדלים הקטנים (לא כל המכסה כמובן), המחירים המועדפים לקניה במסגרת

אצלינו לא הופכים את הפרה!!

**עסק משפחתי
עם דור המשיך**

מרעי מואסי, בן 29, סרן
במילואים שמתמחה גם הוא
בעסקי הטילוף מאז 2011

**מקצועיות וניסיון
של למעלה
מ-30 שנה**

**שימוש בתוכנה
לניהול טילוף,
אירועי צליעות ובריאות
הטלף בעדר של
ד"ר אלון בן דוד**

**טילוף בשיטה
אמריקאית חדשנית**

חשן 052-8266667, מרעי 054-9482230
ת.ד. 12 אטבלין 3001200,
mwasi.maree@hotmail.co.il

מואסי שירות לרפת

המשק המשפחתי לאן? וזאת בעקבות הקשיים וסגירת הרפתות?

"המשק המשפחתי יצטרך להחליט כיצד הוא משמר עצמו ובאיזה צורה, בעיקר על ידי גיוון עיסוקים או איחוד, לא תהיה נוסחה אחת המתאימה לכולם, ברור שנראה שינוי כי המציאות משתנה כל הזמן, אין דין משק משפחתי בשנת 1930 למשק משפחתי בשנת 1960 למשק משפחתי בשנת 1980, המשק המשפחתי ממשיך להשתנות אולם נקודת הסיום תלויה בחקלאי עצמו".

עלויות הייצור בארץ גבוהות יחסית לעלויות הייצור באירופה בסוגיית גובה התמיכות התקציביות האם יש להשוות ביניהם?

"עלויות הייצור גבוהות מאירופה בעיקר בסוגיית מחירי המזון, בכל יתר העלויות הרפתן הישראלי לא פחות יעיל ולעיתים אפילו יותר יעיל מהאירופאי. אין משמעות לתמיכה תקציבית להיפך כיום התמיכה נעשית דרך מחיר המטרה כלומר מי שצורך חלב משלם את עלות הייצור, אם תהיה תמיכה ממשלתית גם מי שלא צורך חלב ישלם בצורה עקיפה לכן אני לא רואה פתרון נכון והוגן יותר מזה הקיים כיום"

על פי הנתונים, הביקוש לחלב ומוצריו נמצא בעולם בעליה, בעוד שבישראל בירידה, מה התחזית לעשור הקרוב ומדוע לדעתך הביקוש בארץ בירידה?

"הביקוש בארץ לא נמצא בירידה, נהפוך הוא, מבחינת מגמה עולמית לעשור הקרוב נמשיך לראות עליה שנובעת מגידול במעמד הביניים באסיה בדגש על הודו וסין בארץ העלייה תהייה מתונה יותר אולם קשה להגיד כיום האם הטבעונות היא מגמה או טרנד חוף בטח לטווח של 10 שנים".

תקציב ההתאחדות לשנת 2016, המגמות, ההיערכות, הקיצוצים וההתייעלות ולאן לדעתך צריך להשקיע את עיקר המאמץ התקציבי?

"מבחינה תקציבית 2015 היתה יעילה בהרבה מקודמתה - תהליכי ייעול בתחומי הרכש וניהול המלאי חסכו לנו הרבה כסף, גם התייעלות בתחומי כוח האדם שיפרה את מצבה הכספי של ההתאחדות, ההתאחדות עומדת בפני הכרעות בשנת 2016 לגבי עתיד המערכות והאם וכיצד לצאת לשדרוג על מנת להמשיך ולספק שירותים ברמה הגבוהה ביותר לרפתן הישראלי ולכל ענף החלב".

חלוקת מכסות לדור ההמשך, מעשי? כדאי? "עדיין לא גיבשתי דעה בנושא זה"

שיתופי הפעולה העתידיים בין ההתאחדות לגופי הענף השונים, על מה צריך לשים את הדגש לקראת השנה הקרובה?

"בשנה הקרובה מחלקות המחשוב שלנו יעסקו חלק ניכר מהזמן בשדרוג יכולות חיזוי תנובת החלב ובשדרוג המערכות של הבקר במרעה יש, לשים דגש על מתן שירותים ברמה אליה התרגלנו לכל השחקנים בענף למרות הפרויקטים כבדי המשקל שלפנינו".

לסיום, עתיד הענף בשנים הקרובות, איך אתה רואה אותו בכל הקשור לפאן הכלכלי?

"ענף החלב הוא ענף חזק ויציב וידע להתמודד עם כל אתגר שהעתיד צופן לו, חשוב לדעת לעשות התאמות ולשמור על גמישות תפעולית מירבית. לצערי לא כל השחקנים בענף ידעו לייצר גמישות כזו ונאלץ להיפרד מחלקם". ▲

האם לדעתך מוצדקת הדרישה לתמיכה גדולה יותר בחקלאות הישראלית ואם כן, כיצד וכמה דבר נוסף, איזה חסמים לדעתך צריכה הממשלה לשחרר ולתרום בכך ליעילות וקידום הענף?

"יש להבדיל בין ענפי החקלאות השונים, לממשלה יש אינטרסים שונים לקיום חקלאות מגוונת מסוגים שונים, לדוגמה, קיום מטעים במרכז הארץ כריאה ירוקה, קיום חקלאות בערבה כעוגן פרנסה לצורך פיזור התיישבות וגידול בעלי חיים על מנת להבטיח סדירה של חלבון לאוכלוסייה.

"...באופן עקרוני החקלאות ככלל רווחית בתרומה ב' ופחות רווחית בתרומה ג' כלומר בהנחה וכבר ביצעת השקעה כדי לגדל ואם יש צורך בהשקעות נוספות אז לא כדאי להשקיע. מצב זה כמובן שאינו בר-קיימא ואם ימשך לאורך זמן החקלאות תיעלם, למדינה יש את היכולת לתמוך בהשקעות באמצעות מנהלת ההשקעות בחקלאות, רק שיש צורך לתקצב אותה ועכשיו השאלה היא שוב בכמה לתקצב.."

הממשלה צריכה לעשות אופטימיזציה כדי לכמת את השווי של הערכים המוספים מחקלאות. לצערנו אין עדיין נוסחה המוסכמת על הכלכלנים באופן גורף. באופן עקרוני החקלאות ככלל רווחית בתרומה ב' ופחות רווחית בתרומה ג' כלומר בהנחה וכבר ביצעת השקעה כדי לגדל ואם יש צורך בהשקעות נוספות אז לא כדאי להשקיע. מצב זה כמובן שאינו בר-קיימא ואם ימשך לאורך זמן החקלאות תיעלם, למדינה יש את היכולת לתמוך בהשקעות באמצעות מנהלת ההשקעות בחקלאות, רק שיש צורך לתקצב אותה ועכשיו השאלה היא שוב בכמה לתקצב. אני מאמין כי לא נכון לתת לחקלאי כסף כל חודש ולהפוך אותו לנזקק, החקלאים יודעים להתפרנס ואינם נזקקים אולם נכון יהיה שהמדינה תשתתף בסיכון הכרוך בהשקעות נוספות. הבעיה היא כמובן כיצד לחלק את הכסף, האם מטע ורפת צריכים לקבל את אותה תמיכה בכל האזורים? ומי יחליט כמה לתת ולמי? כל הסוגיות הללו יפתרו כאשר תהיה תכנית סדורה (תמ"א חקלאות) לגבי חסמים שהם רבים ומורכבים. זה רק על קצה הקרחון, טרם נגענו במנהל מקרקעי ישראל, רשות המים, הרשות לתכנון במשרד החקלאות ועוד. החקלאות היא ענף עתיר רגולציה ובירוקרטיה, זה יכול לעיתים להפריע אבל ככלל המנגנונים הללו שימרו את היקף החקלאות המרשים ואת ביצועיה המעולים של החקלאות הישראלית ונתנו למגדל את החופש לעשות את מה שהוא טוב בו - לגדל".

